

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 18 marca 2025 r.

WK-IV.431.1.44.2024

Pan

Leszek Margas

Wójt Gminy Zakrzew

Urząd Gminy Zakrzew

Zakrzew 51

26-652 Zakrzew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Justyna Pałka i Maciej Sukiennik – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 10 grudnia 2024 r. do 31 stycznia 2025 r. kontrolę problemową w Gminie Zakrzew z siedzibą Urzędu Gminy Zakrzew pod adresem Zakrzew 51, 26-652 Zakrzew.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., z uwzględnieniem zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

Kontakt:

telefon: (+48) 22 695 69 95

adres e-mail: info@mazowieckie.pl

strona www: www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Adresy do doręczeń:

plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

ePUAP: [/t6j4ljd68r/skrytka](https://pue.gov.pl/tytuł/t6j4ljd68r/skrytka)

e-doręczenia: AE:PL-96129-72086-CJUVW-29

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 6 marca 2025 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 50 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej³ oraz zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych⁴ organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r. dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania:

Gmina Zakrzew (dalej Gmina) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, którego ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁵ oraz Statut Gminy Zakrzew⁶, a jego obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Zakrzewie⁷ zapewnia Urząd Gminy Zakrzew (dalej Urząd Gminy).

W Gminie Zakrzew specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r. (dalej specjalistyczne usługi opiekuńcze/zadanie) realizowane były przez:

- Referat Finansowy Urzędu Gminy – nad którym nadzór sprawuje Skarbnik Gminy – w zakresie m.in. budżetu, prowadzenia rachunków budżetu Gminy, sporządzania sprawozdawczości budżetowej Urzędu i Gminy;
- Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej GOPS/Ośrodek) w zakresie m.in.: wydawania decyzji administracyjnych na podstawie udzielonych pełnomocnictw i upoważnień, kształtowania polityki finansowej w oparciu o zasady gospodarki finansowej obowiązującej jednostki budżetowe;
- Główną Księgową GOPS – w zakresie m.in. prowadzenia rachunkowości jednostki, dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych oraz wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;

³ Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁴ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 816 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych..

⁵ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁶ Uchwała Nr LVIII/349/2018 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 17 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Zakrzew ze zmianami.

⁷ Zarządzenie Nr 76/2022 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 18 sierpnia 2022 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy w Zakrzewie. Regulamin został zmieniony Zarządzeniem Nr 21/2023 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 20 marca 2023 r.

- Realizatorów specjalistycznych usług w GOPS – w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz rehabilitacja fizyczna, usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu, współpracy ze specjalistami w zakresie wspierania pedagogicznego i edukacyjnego, zmierzającego do wielostronnej aktywizacji dziecka korzystającego ze specjalistycznych usług.

Podstawą funkcjonowania GOPS jest m.in. statut wprowadzony Uchwałą Nr XXXII/174/2013 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie ustalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie (dalej statut).

Organizację i zasady funkcjonowania GOPS określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie wprowadzony Zarządzeniem Nr 1.2021 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 4 stycznia 2021 r.

W Gminie oraz GOPS⁸ zasady (polityka) rachunkowości zostały uregulowane odpowiednio:

- Zarządzeniem Nr 36/2018 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie *ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości*⁹,
- Zarządzeniem 011.5.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie z dnia 30 października 2020 r. w sprawie *ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości*¹⁰.

[Akta kontroli: str.: 69-252]

II. W zakresie szacowania środków na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych:

Wysokość środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania została oszacowana na podstawie:

- kwartalnych sprawozdań SUO - zapotrzebowanie na środki¹¹ (dalej sprawozdania SUO kwortalne),

⁸ Uchwała Nr XIX/176/2020 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowej dla szkół, przedszkoli, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz instytucji kultury – Gminnej Biblioteki Publicznej, dla których organem prowadzącym jest Gmina Zakrzew. W celu realizacji ww. uchwały dnia 1 lipca 2020 r. zawarto Porozumienie pomiędzy GOPS a Urzędem Gminy w Zakrzewie w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowej.

⁹ Polityka rachunkowości została zmieniona Zarządzeniem Nr 93/2021 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w przyjętych zasadach (polityki) rachunkowości Zarządzeniem nr 36/2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku.

¹⁰ Polityka rachunkowości została zmieniona Zarządzeniem Kierownika GOPS nr 011.6.2021 z dnia 28 grudnia 2021 r.

¹¹ Wskazując jn.:

- zapotrzebowanie na I kwartał 2023 r. na kwotę 4 800,00 zł (przekazać w terminie do: 27 stycznia 2023 r., wysłano 26 stycznia 2023 r.),
- zapotrzebowanie na II kwartał 2023 r. na kwotę 9 600,00 zł (narastająco od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.), środki otrzymane do 28 lutego 2023 r. w wysokości 3 476,00 zł (przekazać w terminie do: 29 marca 2023 r., wysłano 29 marca 2023 r.),
- zapotrzebowanie na III kwartał 2023 r. na kwotę 12 800,00 zł (narastająco od 1 stycznia do 30 września 2023 r.), środki otrzymane do 30 czerwca 2023 r. w wysokości 11 228,00 zł (przekazać w terminie do: 7 lipca 2023 r., wysłano 6 lipca 2023 r.),
- zapotrzebowanie na IV kwartał 2023 r. na kwotę 12 000,00 zł (narastająco od 1 stycznia do 30 września 2023 r.), środki otrzymane do 31 sierpnia 2023 r. w wysokości 12 966,00 zł (przekazać w terminie do: 20 września 2023 r., wysłano 20 września 2023 r.).

➤ zapotrzebowanie na środki do końca 2023 r.¹² (dalej zapotrzebowanie na środki).

Kwota zapotrzebowanych środków w 2023 r. wyniosła ogółem: 16 000,00 zł.

Powyższe dokumenty zostały złożone przez GOPS do MUW w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej CAS).

Na podstawie przedłożonych w trakcie czynności kontrolnych dowodów źródłowych, dotyczących szacowania środków dotacji kontrolujący ustalili, że sprawozdania SUO kwartalne oraz zapotrzebowanie na środki zostały złożone w terminie wymaganym przez MUW.

Ponadto GOPS w terminach wskazanych przez MUW sporządził i przekazał w CAS *Sprawozdania z wykonania wydatków poniesionych na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 r.*¹³.

Dane wykazane w powyższych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej.

[Akta kontroli: str.: 308-316, 628-753, 836-854]

III. W zakresie planowania i wprowadzenia środków dotacji do budżetu Gminy:

Wydział Finansów i Budżetu MUW pismem znak WF-I.3110.5.2022 z 24 października 2022 r. poinformował Gminę o kwotach dotacji celowych przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023, w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze* (dalej rozdział 85228 klasyfikacji budżetowej¹⁴), § 2010 *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami* (dalej § 2010 klasyfikacji budżetowej) w kwocie 13 209,00 zł.

Kwota dotacji została wprowadzona do planu finansowego Gminy Uchwałą budżetową Nr XLVII/404/2022 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 29 grudnia 2022 r. Zarządzeniem Nr 15/2023 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 28 lutego 2023 r. wprowadzono zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy Zakrzew na 2023 w zakresie zmniejszenia rozdziału

¹² Na kwotę 16 000,00 zł (narastająco od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.), środki otrzymane do 31 października 2023 r. w wysokości 12 966,00 zł (przekazać w terminie do: 2 listopada 2023 r., wysłano 2 listopada 2023 r.).

¹³ Sprawozdania za okresy od jn.:

- 1 stycznia do 31 marca 2023 r., z terminem do 17 kwietnia 2023 r. – wysłano 14 kwietnia 2023 r.,
 - 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r., z terminem do 17 lipca 2023 r. – wysłano 13 lipca 2023 r.,
 - 1 stycznia do 30 września 2023 r., z terminem do 16 października 2023 r. – wysłano 12 października 2023 r.,
 - 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., z terminem do 19 stycznia 2024 r. – wysłano 15 stycznia 2024 r.
- Dane dotyczące kwoty dotacji otrzymanej /wykorzystanej/niewydatkowanej na realizację zadania w 2023 r. wykazane były zgodnie z pismem MUW z 8 stycznia 2024 r. o nr: WRPS-III.3112.4.3.2024.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

85228 § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe*¹⁵ o kwotę 1 378,00 zł i zwiększenia rozdziału 85228 § 4110 o kwotę 1 378,00 zł.

Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) decyzją Nr 1/2023UB z 1 marca 2023 r.¹⁶ zatwierdził dla Gminy plan dotacji z budżetu państwa na 2023 r. w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej w kwocie 19 200,00 zł¹⁷.

Zarządzeniem NR 82/2023 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 31 października 2023 r. wprowadzono zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy Zakrzew na 2023 w zakresie zmniejszenia rozdziału 85228 § 4110 o kwotę 1 378,00 zł i zwiększenia rozdziału 85228 § 4170 o kwotę 1 378,00 zł.

W 2023 r. plan dotacji dla Gminy w powyższym rozdziale został zmieniony decyzją Wojewody nr 373/2023 z 15 listopada 2023 r.¹⁸. Zmiana została wprowadzona do planu finansowego Gminy na podstawie Zarządzenia Nr 89/2023 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy Zakrzew na 2023 r. w zakresie zmniejszenia działu 852, rozdział 85228 § 2010 o kwotę 3 200,00 zł. Po stronie wydatków zmniejszenia dokonano w rozdziale 85228 § 4170 o kwotę 3 200,00 zł.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej stanowił:

- plan dochodów w § 2010 klasyfikacji budżetowej na kwotę 16 000,00 zł;
- plan wydatków w § 4170 klasyfikacji budżetowej na kwotę 16 000,00 zł.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia do budżetu Gminy środków dotacji przeznaczonych na realizację kontrolowanego zadania. Ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹⁹.

[Akta kontroli: str.: 253-305]

¹⁵ Dalej § 4170 klasyfikacji budżetowej.

¹⁶ Pismo WFiB MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z 1 marca 2023 r.

¹⁷ Zarządzeniem NR 23/2023 Wójta Gminy Zakrzew z dnia 31 marca 2023 r. dokonano zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy Zakrzew na 2023 r. w zakresie zwiększenia działu 852, rozdziału 85228 § 2010 o kwotę 5 991,00 zł. Po stronie wydatków zwiększenia dokonano w rozdziale 85228 § 4170 o kwotę 5 991,00 zł.

¹⁸ Pismo WFiB MUW znak: WF-I.3112.17.103.2023 (zmniejszenie o kwotę 3 200,00 zł),

¹⁹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) w okresie objętym kontrolą obowiązywały wersje aktu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) oraz (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

IV. W zakresie realizacji zadania:

1. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych:

Kierownik GOPS²⁰ w 2023 r. przyznał pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla 2 osób²¹ w zakresie:

- usługi w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz rehabilitacji fizycznej poprzez usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętych przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej u dziecka na okres :
- w przypadku dziecka M.S. od 2 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. oraz 2 listopada 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w wymiarze 4 godzin tygodniowo, tj. 16 godzin miesięcznie na podstawie decyzji: z dnia 29 grudnia 2022 r. o nr PS.5122.12.3.2022²², z dnia 31 października 2023 r. o nr PS.5122.12.2023²³;
- usługi w zakresie rehabilitacji fizycznej i usprawnienia zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług na okres:
- w przypadku dziecka D.W. od 9 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w wymiarze 4 godzin tygodniowo, tj. 16 godzin miesięcznie na podstawie decyzji: z dnia 9 stycznia 2023 r. o nr PS.5122.13.2023 oraz z dnia 31 lipca 2023 r. o nr PS.5122.13.1.2023.

W przedmiotowych decyzjach wskazany był również koszt usługi za 1 godzinę, który wynosił 50,00 zł brutto, z czego odpłatność dla strony ustalono procentowo (3,5%, 15% lub 25%) od kwoty 50 zł, w zależności od sytuacji dochodowej rodziny ustalonej w trakcie wywiadu środowiskowego.

2. Kwalifikacje do wykonywania zawodu osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze:

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez 3 osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pedagoga, fizjoterapeuty i terapeuty zajęciowego.

²⁰ Na podstawie upoważnień Wójta Gminy Zakrzew do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy dla Kierownika GOPS: z 1 lutego 2022 r. i 24 maja 2023 r. oraz Zastępcy Kierownika GOPS: z 21 lutego 2022 r., 24 maja 2023 r. i 27 czerwca 2023 r.

²¹ Na podstawie złożonych wniosków wraz z zaświadczeniami lekarskimi. Kontrolującym przedłożono kopie zaświadczeń lekarskich wystawionych przez lekarzy specjalistów w zakresie psychiatrii oraz orzeczenie w przypadku dziecka z autyzmem o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez psychologa w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Radomiu.

²² Zmiany ww. decyzji w zakresie zwiększenia odpłatności strony za świadczone usługi opiekuńcze wprowadzono decyzją z dnia 28 lutego 2023 r., Nr: PS.5122.12.4.2022.

²³ Zmiany ww. decyzji w zakresie zwiększenia odpłatności strony za świadczone usługi opiekuńcze wprowadzono decyzją z dnia 17 listopada 2023 r., Nr: PS.5122.12.1.2023.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji kontrolerzy ustalili, że osoby realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadały kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych określone w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych²⁴.

[Akta kontroli: str.: 319-337, 410-468]

3. Organizacja specjalistycznych usług opiekuńczych:

GOPS w celu realizacji zadania w 2023 r. nie przeprowadzał postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 2 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych²⁵.

Jak wynika z informacji złożonej przez Kierownika GOPS z 15 stycznia 2025 r., wyboru osób realizujących usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi dokonano na podstawie dokumentów aplikacyjnych w posiadaniu których był GOPS, spełniających kryteria zatrudnienia wymagane przy realizacji przedmiotowych usług, a także spośród osób realizujących usługi w poprzednich latach i posiadających pozytywne opinie rodziców.

W związku z powyższym na realizację zadania w 2023 r. GOPS reprezentowany przez Kierownika GOPS zawarł umowy zlecenie jn.:

- ✓ nr 022.8.2022 z 30 grudnia 2022 r. (opiekunka [REDAKTOWANE]), przedmiotem której było wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz dziecka M.S. w miejscu jego zamieszkania. W umowie wskazano okres realizacji usług od 2 stycznia do 30 czerwca 2023 r. w ilości 16 godzin miesięcznie. Strony ustaliły stawkę godzinową w wysokości 50,00 zł brutto, na podstawie przedłożonego rachunku wraz z kartą czasu pracy, stanowiącą załącznik nr 1 do umowy.
- ✓ nr 022.1.2023 z 9 stycznia 2023 r. (opiekunka [REDAKTOWANE]), przedmiotem której było wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz dziecka D.W w miejscu jego zamieszkania. W umowie wskazano okres realizacji usług od 9 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w ilości 16 godzin miesięcznie. Strony ustaliły stawkę godzinową w wysokości 50,00 zł brutto, na podstawie przedłożonego rachunku wraz z kartą czasu pracy, stanowiącą załącznik nr 1 do umowy.
- ✓ Nr 022.5.2023 z 30 października 2023 r. (opiekunka [REDAKTOWANE]) przedmiotem której było wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz dziecka M.S. w miejscu

²⁴ Który stanowi, że *specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeutę zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjaliści w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi. (...) osoby świadczące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi (...).*

²⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) – dalej ustawa Prawo zamówień publicznych.

jego zamieszkania. W umowie wskazano okres realizacji usług od 2 listopada do 31 grudnia 2023 r. w ilości 16 godzin miesięcznie. Strony ustaliły stawkę godzinową w wysokości 50,00 zł brutto, na podstawie przedłożonego rachunku wraz z kartą czasu pracy, stanowiącą załącznik nr 1 do umowy.

[Akta kontroli: str.: 319-337, 440-468, 855-856]

V. W zakresie finansowania zadania:

Gmina na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 roku otrzymała w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej § 2010 klasyfikacji budżetowej dotację w kwocie 16 000,00 zł²⁶.

Gmina otrzymane środki dotacji przekazała na rachunek bankowy GOPS tj. jednostki realizującej zadanie²⁷.

Kontroli poddano zapisy w ewidencji księgowej Gminy i GOPS dotyczące wpływu/przekazania środków, porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

Zarówno w Gminie jak i GOPS dla otrzymanych środków dotacji prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową w sposób przejrzysty, czytelny, pozwalający na weryfikację poszczególnych operacji gospodarczych.

[Akta kontroli: str.: 255-305, 308-316, 585-627]

VI. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania środków dotacji:

GOPS na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 r. wydatkował w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej § 4170 klasyfikacji budżetowej środki dotacji w wysokości ogółem 16 000,00 zł²⁸, w tym na:

- wypłata wynagrodzenia w kwocie netto 12 945,03 zł,
- składki zdrowotne od umowy zlecenie w kwocie 1 521,97 zł,
- podatek od umowy zlecenie w kwocie 1 533,00 zł.

Powyższe wynagrodzenie wraz z pochodnymi wypłacone było zgodnie z przedkładanymi rachunkami, w których osoba wystawiająca rachunek wskazywała: miesiąc realizacji usług oraz należną z powyższego tytułu kwotę (brutto). Wraz z rachunkami do rozliczenia przedkładano *Kartę czasu pracy specjalistycznych usług opiekuńczych* ze wskazaniem miesiąca oraz imienia i nazwiska osoby, u której realizowano usługi. Ponadto, z powyższego dokumentu wynikały takie dane jak: imię i nazwisko osoby świadczącej

²⁶ Środki dotacji wpłynęły na rachunek bieżący Gminy w 10 transzach. Wpływ środków w Gminie ujęto: strona Wn konta 133 *Rachunek budżetu*, strona Ma konta 901-00-852-85228-2010 *Dochody budżetu*.

²⁷ Przekazanie środków przez Gminę do GOPS zaewidencjonowano: strona Wn konta 223-32 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, strona Ma konta 133 *Rachunek budżetu*. Natomiast GOPS wpływ środków dotacji z Gminy zaewidencjonował w ewidencji księgowej: strona Wn konta 130-2-12 *Rachunek bieżący jednostki*, strona Ma konta 223-12 *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

²⁸ Szczegółowe dane zawierają zestawienia sporządzone przez kontrolujących. Powyższe stanowi akta kontroli.

usługi, data i czas zajęć, ilość godzin oraz podpis rodzica osoby objętej specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

[Akta kontroli: str.: 345-389, 478-512, 628-753]

Kontroli poddano 100 % dowodów źródłowych będących podstawą dokonania wydatków poniesionych ze środków dotacji na realizację kontrolowanego zadania i stwierdzono, że:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze:
 - świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym,
 - realizowane były w terminach wynikających z decyzji przyznających usługi,
- wysokość wynagrodzenia brutto osób realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2023 r. wynikała z podpisanych umów zlecenia oraz przedkładanych rachunków. Wypłaty wynagrodzenia przekazywano przelewami na konta bankowe wskazane w oświadczeniach dla celów podatkowych i ubezpieczenia ZUS do umowy zlecenia,
- należne od wynagrodzeń składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych odprowadzane były w wysokościach wynikających z rachunków do umowy zlecenia, z zachowaniem terminów określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych²⁹ oraz w art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych³⁰,
- dokumenty księgowe na podstawie, których dokonywano wydatków (rachunki) zawierały potwierdzenie sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, natomiast nie posiadały³¹ wskazania sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji).

Poddane kontroli dokumenty księgowe spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, zawierały elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz były wolne od błędów rachunkowych. Środki finansowe z dotacji wykorzystane zostały zgodnie z celem, na jaki zostały przyznane.

W Gminie i GOPS prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową dla środków dotacji w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej, zarówno po stronie dochodów jak też wydatków w sposób umożliwiający identyfikację dokonanych zapisów.

Nie stwierdzono opóźnień w realizacji zobowiązań wynikających z zawartych umów zlecenia. Ponadto porównano zgodność danych w zakresie liczby godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, ustalonych w decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze a faktycznie zrealizowanych zawartych w kartach czasu pracy oraz rachunkach za poszczególne miesiące 2023 r. i nie stwierdzono rozbieżności w powyższym zakresie.

[Akta kontroli: str.: 319-584, 628-753]

²⁹ Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. z 2024 r., poz. 497 ze zm.) – dalej ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych,.

³⁰ Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r., (Dz. U. z 2025 r., poz. 163) – dalej ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych.

³¹ z wyjątkiem rachunku nr 8/2023 z dnia 24 sierpnia 2023 r

VII. W zakresie sprawozdawczości:

Kontroli poddano prawidłowość i rzetelność danych liczbowych w zakresie przyznanych i wydatkowych środków dotacji ujętych w ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jn.:

- Rb – 50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2023 r. (dalej Rb-50 o dotacjach/wydatkach), w części dotyczącej rozdziału 85228 klasyfikacji budżetowej sporządzonego przez Gminę Zakrzew (Rb-50 o dotacjach/wydatkach) oraz GOPS w Zakrzewie (Rb-50 o wydatkach), w których wykazano wykonanie dotacji na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r. w wysokości 16 000,00 zł (ww. sprawozdania zostały przekazane przez Gminę 5 lutego 2024 r.³², tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej³³),
- SUO – sprawozdanie za 2023 r. (realizowane w ramach zadań zleconych – R 85228)³⁴,
- z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach w tym z realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi³⁵

i stwierdzono, że wielkości liczbowe ujęte w ww. sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z dowodów źródłowych oraz ewidencji księgowej (w zakresie przyznanych i wydatkowanych środków).

W związku z wykorzystaniem kwoty dotacji przekazanej przez MUW w całości, Gmina nie dokonywała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Gmina oraz GOPS nie gromadzili środków dotacji na lokacie bankowej, co zostało potwierdzone przez Wójta Gminy Zakrzew oraz Kierownika GOPS w oświadczeniach z 22 stycznia 2025 r.

Ponadto jak wynika z zaświadczeń Banku Spółdzielczego w Radomiu z 21 stycznia 2025 r. prowadzącego rachunki bankowe Gminy oraz GOPS związane z realizacją zadania, przedmiotowe rachunki nie były oprocentowane.

³² Korektę ww. sprawozdań przekazano do MUW w dniu 19 lutego 2024 r.

³³ Rozporządzenie Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.) – załącznik nr 41 *Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*. Od 1 lutego 2025 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133).

³⁴ Z terminem przekazania do MUW do 19 stycznia 2024 r., przekazano 15 stycznia 2024 r. Ponadto GOPS przesłał 2 października 2023 r. do MUW sprawozdanie SUO I półrocze 2023 r. sporządzone wg. stanu na dzień 31 sierpnia 2023 r., tj. w terminie wymaganym przez MUW (terminem, w którym należało przekazać powyższe sprawozdanie był 2 października 2023 r.). Korektę ww. sprawozdania przekazano 12 października 2023 r.

³⁵ Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane przez GOPS do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie za pomocą aplikacji CAS w wymaganych terminach tj.:

- sprawozdanie półroczne za I-VI 2023 r. – 6 lipca 2023 r., wymagany termin to 23 lipca 2023 r.,
- sprawozdanie roczne za I-XII 2023 r. – 31 stycznia 2024 r., wymagany termin to 9 lutego 2024 r.

VIII. W zakresie oceny zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na niewskazywaniu w dokumentach księgowych stanowiących podstawę dokonywania wydatków (rachunkach) sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji), co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Wójta, że wykorzystanie środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 r. zostało ocenione **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

Uwzględniając powyższe, **zobowiązuję Pana Wójta** do podjęcia działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonego uchybienia poprzez wskazywanie na dokumentach księgowych stanowiących podstawę dokonywania wydatków dekretacji zgodnie z regulacją zawartą w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia.

z upoważnienia Wojewody Mazowieckiego

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/